

Siðanefnd BÍ úrskurður í máli 4/2017-2018

Kærandi: NN

Kærðu: dv.is og Kristjón Kormákur Guðjónsson, ritstjóri.

Kæruefni: Umfjöllun dv.is 26. október 2017 undir fyrirsögnunum „Bauð Hörpu afslátt af leigunni gegn því að selja sig: DV með falda myndavél hjá manningum - „-Vona að síminn sé ekki hleraður“.

Málsmeðferð:

Með bréfi dags. 28. október sl. kærði kærandi umrædda umfjöllun. Greinargerð frá kærðu barst siðanefnd 26. nóvember. Siðanefnd fjallaði um málið á fundum 14. og 28. nóvember og 5. desember. Hjörtur Gíslason forfallaðist í málinu og tók Jóhannes Tómasson varamaður sæti hans.

Málavextir:

Þann 26. október 2017 birtist á dv.is frétt undir aðalfyrirsögninni „Bauð Hörpu afslátt af leigunni gegn því að selja sig“. Í fréttinni kemur fram sú fullyrðing nafngreindrar konu, Hörpu Lindar Pálmarsdóttur, að maður (ónafngreindur, kærandi þessa máls) hefði boðið henni íbúð til leigu og jafnframt að lækka leiguna „gegn því að hann fengi að stunda með henni kynlíf“. Með hliðsjón af erfiðri stöðu á leigumarkaði var þetta túlkað sem hagnýting á neyð Hörpu og sem vændisboð. Í kjölfarið leitaði Harpa til lögreglunnar og DV og tók kærði Kristjón ákvörðun um að leita staðfestingar á tilboði mannsins með því að láta blaðamann, Anitu Estivu Harðardóttur, hringja tvívegis til hans, kynna sig sem Hörpu, og taka símtalið upp án þess að upplýsa kæranda um það. Samkvæmt hljóðupptökunum fékkst ótvíræð staðfesting á frásögn Hörpu. Í kjölfarið fóru Kristjón ritstjóri, Anita og Guðrún Ósk Guðjónsdóttir blaðamenn heim til mannsins og hafði Guðrún Ósk falda upptökuvél á sér.

Kærandi, maður sem óskar nafnleyndar, segir í kærinni til siðanefndar að hann hafi óskað eftir afritum af upptökunum og fullyrðir að framsetning og meðferð á upplýsingum í fréttinni sé „ekki í samræmi við það sem fram fór og fréttin því í raun búin til með því að blanda saman leyndum upptökum í síma og á vettvangi með faldri myndavél og upptökutæki“ og segir að það sem fram fór hafi verið „tekið úr samhengi og lýsir ekki með réttum hætti því sem fram fór eða því sem ég hef í huganum að ég hafi sagt við þetta tækifæri“. Í kærinni segir enn fremur að kæranda hafi verið gert ófært að bera af sér sakir „með því að neita mér um afrit af upptökum af því sem fram fór. Þó ég sé ekki nafngreindur eru persónugreinanlegar upplýsingar á upptökunum, þannig að enginn sem þekkir til fer í neinar grafgötur með það um hvern sé að ræða. Ef upptökurnar fást fram óklipptar segja þær alla söguna um það sem fram fór“.

Í andsvörum kærðu kemur fram að framsetning og meðferð upplýsinga í umfjöllun DV sé „fullkomlega í samræmi við það sem fór fram, bæði í símtölum blaðamanns DV við kæranda og þegar blaðamenn DV mættu á heimili hans“. Bent er á að með símtalinu (frá blaðamanni í nafni Hörpu) hafi kærandi fengið tækifæri til að leiða fram að um misskilning hefði verið að ræða eða hreinlega að draga þennan ásetning til baka, en hafi þess í stað staðfest „augljósan ásetning sinn um að lækka húsaleigu gegn kynlífsgreiða“.

Kærðu segja umrædda frétt „varpa ljósi á margþætt bøl í samfélaginu sem verið hefur til umræðu og mikilvægt er að fjölmiðlar fjalli um“, vændi, kynferðislega áreitni, bágborið ástand húsnæðismála og þann ljóta sið „sumra betur megandi að notfæra sér aðstöðu sína og nýta sér neyð annarra“.

Til að fyllstu sanngirni gagnvart kæranda væri gætt hafi nafni hans og andliti verið haldið leyndu í fréttinni.

Kærðu telja sig enga skyldu bera til að afhenda kæranda upptökurnar. „Ekki eru fordæmi fyrir því að afhenda viðmælendum upptök af samskiptum sínum við blaðamann og þar sem nafn (kæranda) er hvergi tekið fram er ástæðulaust að gera undantekningu í þessu tilviki“.

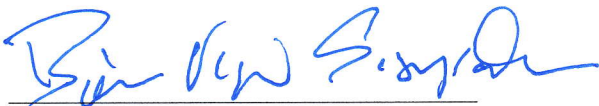
Umfjöllun:

Í máli þessu er ekki kært vegna notkunar falinnar myndavélar eða hljóðupptöku á símtölum án vitneskju kæranda, heldur vegna úrvinnslu og framsetningar þess sem tekið var upp og einnig að hinn kærði fjölmiðill hefði ekki orðið við þeirri beiðni kæranda að fá afrit af upptökunum. Kærandi færir engin rök fyrir því hverju kunni að hafa verið sleppt við úrvinnsluna sem breytti eðli málsins og innihaldi þess sem þó kemur fram og haft er eftir kæranda. Fjölmiðillinn hafði þrennskonar staðfestingar á fullyrðingum sínum: Framburð Hörpu, hljóðupptökur á tveimur samtölum við kærða í síma og myndbandsupptöku úr heimsókn blaðamanna til kæranda. Telur siðanefnd einsýnt að óbirt efni úr hrágögnunum geti ekki breytt eðli þeirra orða sem birt voru og höfð eftir kæranda. Þegar þess er aukinheldur gætt, að kærandi var ekki nafngreindur og hann gerður óþekkjanlegur á myndbandinu, er það niðurstaða siðanefndar að kærðu, Kristjón Kormákur Guðjónsson ritstjóri og dv.is hafi ekki gerst brotlegir við siðareglur BÍ.

Úrskurður:

Kristjón Kormákur Guðjónsson ritstjóri og dv.is teljast ekki hafa brotið siðareglur Blaðamannafélags Íslands.

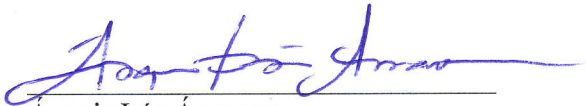
Reykjavík 5. desember 2017,

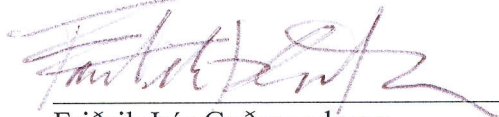
Björn Vignir Sigurpálsson

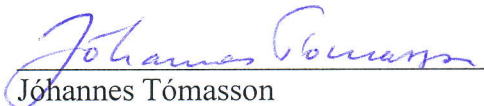
Róbert H. Haraldsson

Asgeir Þór Árnason

Friðrik Þór Guðmundsson

Jóhannes Tómasson